

MODULE 02: RECHTEN EN BELANGEN

M▲PChipp

SUPPORTED BY THE RIGHTS, EQUALITY
AND CITIZENSHIP (REC) PROGRAMME
OF THE EUROPEAN UNION

WIE IS EEN KIND?

**Ieder mens onder de leeftijd van 18 jaar
(tenzij meerderjarigheid eerder wordt
bereikt)**

VN Verdrag inzake de Rechten van het Kind, Artikel 1

WAT ZIJN DE RECHTEN VAN HET KIND?

VN Verdrag inzake de Rechten van het Kind (1989) **Een omvattende verzameling kernwaarden en principes**

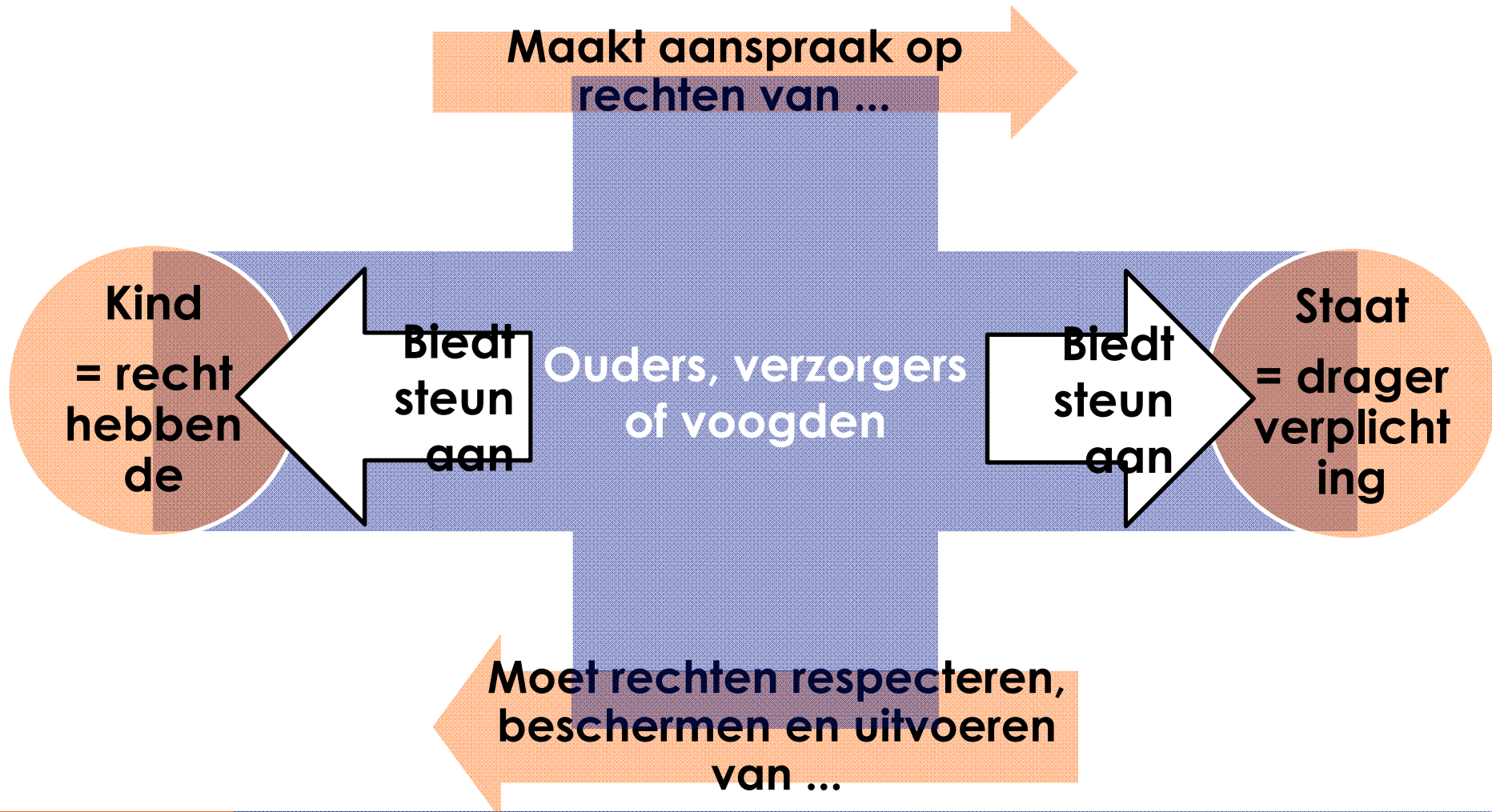
Het zijn vrijheden, standaarden, rechten die vanzelfsprekend van toepassing zijn op alle kinderen

- ▶ Kinderen zijn rechthebbenden
- ▶ Staten dragen de verplichtingen

KINDEREN ALS RECHTHEBBENDEN

HOE PASSEN OUDERS EN VERZORGERS HIER IN?

INTERNATIONALE KINDERRECHTEN – TER INTRODUCTIE

Universeel: Internationale verklaring van rechten

Specifiek: Verdrag inzake de Rechten van het Kind

- ▶ Rechten over de volle breedte
- ▶ Het meest geratificeerde instrument (waaronder alle Lidstaten van de Europese Unie)
- ▶ Uitvoering wordt gecontroleerd en ondersteund door het VN Comité voor de Rechten van het Kind
- ▶ Drie Optionele Protocollen (kinderen en gewapende conflicten; kinderhandel, kinderprostitutie en kinderpornografie; communicatieprocedure)

Derde Optionele Protocol betreft klachtenprocedures – beroepskrachten moeten rekening houden met het klachtrecht van het kind

REGIONALE KINDERRECHTEN – TER INTRODUCTIE

Universeel: Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens; Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie

Specifiek: Artikel 24 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie

- ▶ EU Richtlijnen voor de Bevordering en Bescherming van de Rechten van het Kind (2007)
- ▶ Richtlijn van de Raad van Ministers van de Raad van Europa over kindvriendelijke rechtspraak (2010)

Er is een Comité van Experts inzake de Strategie voor de Rechten van het Kind van de Raad van Europa opgericht om de nieuwe Strategie voor de Rechten van het Kind te ontwikkelen (2016-2021). De vijf belangrijke prioriteiten zijn:

- ▶ Gelijke rechten voor alle kinderen;
- ▶ Participatie van alle kinderen;
- ▶ Een leven zonder geweld voor alle kinderen;
- ▶ Kindvriendelijke rechtspraak voor alle kindeen;
- ▶ Rechten van het kind in de digitale omgeving.

HET VERDRAG INZAKE DE RECHTEN VAN HET KIND

De **3 P's**: protection, provision & participation

- ▶ **Bescherming**: Het recht om beschermd te worden tegen acties en gedrag.
 - Bijvoorbeeld het recht om beschermd te worden tegen discriminatie of uitbuiting.
- ▶ **Voorziening**: Het recht op toegang tot ondersteuning, dienstverlening of activiteiten.
 - Bijvoorbeeld het recht op onderwijs
 - Het recht op gezondheid en voeding,
 - Het recht op een toereikende levensstandaard.
- ▶ **Deelname**: Het recht om deel te nemen aan activiteiten.
 - Bijvoorbeeld het recht op het hebben en uiten van eigen inzichten
 - Het recht om deel te nemen en een mening te verkondigen over beslissingen die het kind aangaan,
 - Het recht op vrijheid van meningsuiting.

HET VERDRAG INZAKE DE RECHTEN VAN HET KIND DE ONDERLIGGENDE PRINCIPES

- ▶ Het recht op non-discriminatie (Artikel 2)
- ▶ De belangen van het kind vormen de eerste overweging bij alle maatregelen die hen aangaan (Artikel 3.1)
- ▶ Het recht op leven, overleven en ontwikkeling (Artikel 6)
- ▶ Het recht om gehoord te worden (Artikel 12)

ANDERE RECHTEN IN HET VERDRAG INZAKE DE RECHTEN VAN HET KIND

- ▶ Onderwijs
- ▶ Gezondheid
- ▶ Alternatieve zorg
- ▶ Privacy
- ▶ Religie
- ▶ Gedachten
- ▶ Meningsuiting
- ▶ Leven
- ▶ Overleven en ontwikkeling
- ▶ Eerste overweging belang van het kind
- ▶ Non-discriminatie
- ▶ Identiteit
- ▶ Participatie
- ▶ Geboorteregistratie

FUNDAMENTEEL PRINCIPE: BELANG VAN HET KIND

- ▶ Artikel 3.1 Verdrag inzake de Rechten van het Kind
- ▶ Algemeen Commentaar Nr. 14 betreffende het eerste belang van het kind
- ▶ De belangen van het kind vormen de eerste overweging bij alle maatregelen betreffende het kind
- ▶ Breed, indirect en direct (groep, doelgroep en individu)
- ▶ Vraagt om weging van specifieke omstandigheden
- ▶ Eerste overweging (van groot belang bij adoptie)

BELANG VAN HET KIND EERST: ONDERDELEN

Alle maatregelen die kinderen betreffen:

- ▶ **Breed:** alles dat een kind of groepen kinderen betreft op een breed terrein
- ▶ **Meer direct:** beslissingen die kinderen rechtstreeks aangaan, zoals onderwijsbeleid, kinder- of jeugdgezondheidszorg, etc.
- ▶ **Direct:** beslissingen over groepen of individuele kinderen

BELANG VAN HET KIND EERST: ONDERDELEN

Eerste belang?

- ▶ Flexibiliteit m.b.t. de **individuele behoeften en rechten** van een individueel kind, of gebaseerd op de bepaling van **behoeften en rechten van een groep** kinderen.
- ▶ **Assessment** is noodzakelijk, om rekening te houden met:
 - de inzichten van het kind;
 - de identiteit van het kind;
 - instandhouding van de gezinsomgeving en van relaties;
 - zorg, veiligheid en bescherming van het kind;
 - kwetsbare situatie;
 - het recht van het kind op gezondheid en op onderwijs.(Zie Algemeen Commentaar 14 voor nadere informatie)

“Eerste overweging”

De “belangen” spelen een belangrijke rol bij iedere beslissing

FUNDAMENTEEL PRINCIPE: PARTICIPATIE EN HET RECHT OM GEHOORD TE WORDEN

- ▶ Artikel 12 Verdrag inzake de Rechten van het Kind
- ▶ Alle kinderen hebben het recht om een mening te vormen en die te uiten in alle zaken die hen aangaan, inclusief rechtszaken
- ▶ Breed, indirect en direct (groep, doelgroep en individueel)
- ▶ Dit vraagt om noodzakelijke ondersteuning, acties en gelegenheid voor zinvolle participatie

ALGEMEEN COMMENTAAR 13- HET RECHT VAN HET KIND OP BESCHERMING TEGEN ALLE VORMEN VAN GEWELD

Artikel 19 luidt als volgt:

- “1. De Staten die partij zijn, nemen alle passende wettelijke en bestuurlijke maatregelen en maatregelen op sociaal en opvoedkundig gebied om het kind te beschermen tegen alle vormen van lichamelijk of geestelijk geweld, letsel of misbruik, lichamelijke of geestelijke verwaarlozing of nalatige behandeling, mishandeling of exploitatie, met inbegrip van seksueel misbruik, terwijl het kind onder de hoede is van de ouder(s), wettige voogd(en) of iemand anders die de zorg voor het kind heeft.”
- “2. Deze maatregelen ter bescherming dienen, indien van toepassing, doeltreffende procedures te omvatten voor de invoering van sociale programma's om te voorzien in de nodige ondersteuning van het kind en van degenen die de zorg voor het kind hebben, alsmede procedures voor andere vormen van voorkoming van en voor opsporing, melding, verwijzing, onderzoek, behandeling en follow-up van gevallen van kindermishandeling zoals hierboven beschreven, en, indien van toepassing, voor inschakeling van rechterlijke instanties.”

NASLAGWERKEN

- ▶ Coram Children's Legal Centre, Coram Voice, European Roma Rights Centre, Child Law Clinic, Family Child Youth Association (2016): Unlocking Children's Rights; Strengthening the capacity of professionals in the EU to fulfill the rights of vulnerable children
- ▶ UN Committee on the Rights of the Child (CRC) General comment No. 13 (2011): The right of the child to freedom from all forms of violence
<http://www.refworld.org/docid/4e6da4922.html>
- ▶ NL vertaling:
https://www.unicef.nl/files/20091116_kinderrechtenverdrag.pdf

COLOFON

- ▶ Dit trainingsmateriaal is ontwikkeld als onderdeel van het project **Multi-disciplinary Assessment and Participation in Child Protection Proceedings: training program with modules and toolbox, international network (MAPChiPP)**.
- ▶ Dit samenwerkingsproject werd **ondersteund door het Rights, Equality and Citizenship (REC) Programma van de Europese Unie** en uitgevoerd door het German Institute for Youth Human Services and Family Law (Germany), Family Child and Youth Association (Hungary), Estonian Union for Child Welfare (Estonia), het Nederlands Jeugdinstituut (Netherlands) en Child and Family Training (UK).
- ▶ **Module 02: Rechten en eerste belangen werd ontwikkeld onder primaire verantwoordelijkheid van Family Child and Youth Association** door Dr. Maria Herczog en Anikó Gyárfás.
- ▶ We willen Kiira Gornischeff en Helen Karu bedanken voor hun grote steun bij het voorbereiden en redigeren van dit materiaal.
- ▶ **© 2017 MAPChiPP project consortium All rights reserved**